

(71)

No. of printed page: 3

SARDAR PATEL UNIVERSITY
M.A. (IV Semester) Examination
Thursday, 26th April 2012
3 - 6 pm

PA04EECO01 - ECONOMICS - ENVIRONMENTAL PROTECTION IN INDIA

Total Marks - 70

Q.1 Select the proper option and write in answerbook. (10)

- (1) The cost incurred due to effect of pollution is called.

(a) Private cost	(b) Social cost
(c) long-term cost	(d) variable cost
- (2) The method of controlling pollution by changing the characteristics of noise is called.

(a) Noise reduction	(b) Noise absorption
(c) Noise insulation	(d) Noise dampening
- (3) The full form of BoD is

(a) Biological Ozone Demand	(b) Bio Diesel
(c) Biological oxygen Demand	(d) Bio Organic Density
- (4) CNGs

(a) Compressed Natural Gas	(b) Calcium Nitrate Gas
(c) Compressed Nitrogen Gas	(d) Compact Nano Gas
- (5) The first Motor vehicle Act was enacted in

(a) 1948	(b) 1964
(c) 1989	(d) 1988
- (6) This habit of an individual brings air-pollution.

(a) Spitting	(b) Chewing tobacco
(c) Using computers	(d) Smoking
- (7) When bio-mass rots, this gas is produced

(a) Carbon monoxide	(b) Methane
(c) Carbon dioxide	(d) Argon
- (8) When dead bodies are cremated on a wood pyre, this brings

(a) Water pollution	(b) Noise Pollution
(c) Air Pollution	(d) Land degradation
- (9) Over-irrigation results in

(a) Water Pollution	(b) Salinity of Soil
(c) Air pollution	(d) Shortage of water
- (10) The unit of measuring sound is

(a) Watt	(b) Kitowatt	(c) Decibel	(d) Kilohertz
----------	--------------	-------------	---------------

Q.2 What is environment ? What are its components ? Why is it important to protect the environment ? (15)

OR

Q.2 Discuss how social and cultural activities are harmful to the environment.

Q.3 How is pollution generated in the agricultural sector ? What can we do to stop it ? (15)

OR

Q.3 How do transport services bring environmental pollution ? What kind of policy measures are required to tackle it ?

Q.4 What is noise pollution ? What are its effects ? What can we do to decrease noise pollution ? (15)

OR

Q.4 How does industrial development contribute in environmental pollution ? What steps do you suggest to stop this ?

Q.5 What are environment friendly goods and services ? Discuss how their use can bring environmental protection by giving appropriate. (15)

OR

Q.5 Discuss how environment-friendly life-style can be adopted in personal life.

ગુજરાતી તરજૂમો

પ્ર.૧ યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ ઉત્તરવહીમાં લખો. (૧૦)

(૧) પ્રદુષણની અસરને કારણે ઉઠાવવા પડતાં ખર્ચને કહે છે

(અ) ખાનગી ખર્ચ (બ) સામાજિક ખર્ચ

(ક) લાંબા ગાળાનું ખર્ચ (ડ) અસ્થિર ખર્ચ

(૨) ઘોંઘાટની લાક્ષણિકતાઓને બદલીને પ્રદૂષણ નિયંત્રિત કરવાની પદ્ધતિને કહે છે

(અ) ઘોંઘાટમાં ઘટાડો (બ) ઘોંઘાટનું અવશોષણ

(ક) ઘોંઘાટનું રોધન (ડ) ઘોંઘાટનું અવમંદન

(૩) BOD નું આખું રૂપ છે

(અ) બાયોલોજીકલ ઓક્સીજન ડિમાન્ડ (બ) બાયોડીઝલ

(ક) બાયોલોજીકલ ઓક્સીજન ડિમાન્ડ (ડ) બાયોઓર્ગેનિક ડેન્સિટી

(૪) CNG એટલે

(અ) કોમ્પ્રેસ્ડ નેચરલ ગેસ (બ) કેલ્શિયમ નાઇટ્રેટ ગેસ

(ક) કોમ્પ્રેસ્ડ નાઇટ્રોજન ગેસ (ડ) કોમ્પેક્ટ નેનો ગેસ

(૫) પ્રથમ મોટર વાહન ધારો આ વર્ષમાં ઘડવામાં આવ્યો.

(અ) ૧૯૪૮ (બ) ૧૯૬૪

(ક) ૧૯૮૯ (ડ) ૧૯૮૮

(૬) વ્યક્તિની આ ટેવ હવા પ્રદૂષણ નોતરે છે

(અ) થુંકવું (બ) તમાકુ ચાવવી

(ક) કોમ્પ્યુટરનો ઉપયોગ કરવો (ડ) ધુમ્રપાન કરવું

(૭) જ્યારે જૈવિક વસ્તુઓ (bio-mass) સડે છે, ત્યારે આ વાયુ ઉત્પન્ન થાય છે.

(અ) કાર્બન મોનોક્સાઇડ (બ) મિથેન

(ક) કાર્બન ડાયોક્સાઇડ (ડ) આરગોન

(૮) જ્યારે મૃતદેહોને લાકડાની ચિતા પર બાળવામાં આવે છે ત્યારે આ પ્રદૂષણ થાય છે

- (અ) જળ પ્રદૂષણ (બ) અવાજ પ્રદૂષણ
(ક) વાયુ પ્રદૂષણ (ડ) જમીનનો બગાડ
(૯) અતિ-સિંચાઈ આમાં પરિણમે છે.
(અ) જળ પ્રદૂષણ (બ) જમીનની ખારાશ
(ક) વાયુ પ્રદૂષણ (ડ) પાણીની અછત
(૧૦) અવાજને માપવાનું એકમ છે
(અ) વોટ (બ) કિલોવોટ (ક) ડેસિબલ (ડ) કિલોહર્ટ્ઝ

પ્ર.૨ પર્યાવરણ એટલે શું ? તેના ઘટકો કયાં-કયાં છે ? પર્યાવરણનું રક્ષણ કરવું શા માટે જરૂરી છે ? (૧૫)

અથવા

પ્ર.૨ સામાજિક અને સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓ કેવી રીતે પર્યાવરણને નુકસાનકારક છે તેની ચર્ચા કરો.

પ્ર.૩ કૃષિક્ષેત્રમાં પ્રદૂષણ કેવી રીતે ઉત્પન્ન થાય છે ? તેને રોકવા માટે આપણે શું કરી શકીએ ? (૧૫)

અથવા

પ્ર.૩ વાહન વ્યવહાર સેવાઓ કેવી રીતે પર્યાવરણનું પ્રદૂષણ નોતરે છે ? તેને દૂર કરવા માટે કેવા પ્રકારનાં નીતિ-વિષયક પગલાંઓ જરૂરી છે ?

પ્ર.૪ ધ્વનિ પ્રદૂષણ એટલે શું ? તેની અસરો શી છે ? ધ્વનિ પ્રદૂષણ ઘટાડવા માટે આપણે શું કરી શકીએ ? (૧૫)

અથવા

પ્ર.૪ ઔદ્યોગિક વિકાસ કેવી રીતે પર્યાવરણનું પ્રદૂષણ નોતરે છે ? આને રોકવા માટે આપણે શું પગલાં સૂચવો છો ?

પ્ર.૫ પર્યાવરણ મિત્ર વસ્તુઓ અને સેવાઓ એટલે શું ? તેનાં ઉદાહરણો આપી, તેમનો ઉપયોગ કેવી રીતે પર્યાવરણ સંરક્ષણ લાવી શકે તેની ચર્ચા કરો. (૧૫)

અથવા

પ્ર.૫ વ્યક્તિગત જીવનમાં પર્યાવરણ-મિત્ર જીવનશૈલી કેવી રીતે અપનાવી શકાય તેની ચર્ચા કરો.

* * *